CZU: 343.224.1:343.236/.238:343(478)(094.4) **https://doi.org/10.59295/sum8(188)2025_24**

UNELE SOLUȚII PRIVIND CALIFICAREA FAPTELOR ÎN TEMEIUL ART. 209 CP AL RM

Petru VÎRLAN, Florin ZAGAICAN,
Universitatea de Stat din Moldova

Infracțiunea de atragerea minorilor la consumul ilegal de substanţe stupefiante, psihotrope şi/sau de alte substanţe cu efecte similare, face parte din capitolul VII al Codului Penal al Republicii Moldova (în continuare CP al RM) „Infracţiuni contra familiei şi minorilor". Acest articol își propune să analizeze problemele de calificare juridică ale infracțiunii prevăzute la art. 209 CP RM, evidențiind dificultățile întâlnite în practica judiciară și de a aborda soluții aplicative care să asigure o interpretare uniformă a infracțiunii cercetate. Studiul vine să sintetizeze aspecte legate de introducerea acestuia în legislația penală, părțile componente ale infracțiunii, punctele distinctive față de alte infracțiuni similare și impactul acesteia asupra protecției relațiilor sociale obiectului juridic pe caz – minorii. În special se evidențiază problemele care se ciocnesc în aria de calificare și soluțiile de aplicare de către organul de urmărire penală și a instanțelor de judecată, inclusiv și prin prisma coraportului cu alte infracțiuni conexe.

Cuvinte-cheie: *calificarea infracțiunii, minori, consumul ilegal, substanţe stupefiante, substanţe cu efecte similar, infracțiuni conexe*.

SOME SOLUTIONS REGARDING THE QUALIFICATION OF FACTS UNDER ART. 209 OF THE CRIMINAL CODE OF THE RM

The crime of luring minors to the illegal consumption of narcotic drugs, psychotropic substances and/or other substances with similar effects is part of Chapter VII of the Criminal Code of the Republic of Moldova (hereinafter referred to as the Criminal Code of the Republic of Moldova) „Crimes against the family and minors" . This article aims to analyze the issues of legal qualification of the crime provided for in Art. 209 of the Criminal Code of the Republic of Moldova, highlighting the difficulties encountered in judicial practice and to address application solutions that ensure a uniform interpretation of the criminal norm. The study aims to synthesize aspects related to its introduction into criminal legislation, the component parts of the crime, the distinctive points compared to other similar crimes and its impact on the protection of social relations of the legal object in the case – minors. In particular, the issues that clash in the area of qualification and the solutions for application by the criminal prosecution body and the courts are highlighted, including in relation to other related crimes.

Keywords: *qualification of the crime, minors, illegal consumption, narcotics, substances with similar effects, related crimes.*

„Drogurile sunt o capcană perfidă care fură tinerețea, distruge visele și frânge destine."
Antonie Iorgovan

Atragerea minorilor la consumul ilegal de substanțe stupefiante, psihotrope sau cu efecte similare reprezintă o amenințare gravă la adresa dezvoltării lor sănătoase și a securității publice.

Fenomenul, alimentat de diverși factori – de la presiunea anturajului și influențele din mediul online până la lipsa de supraveghere și educație preventivă – continuă să ia amploare. Pe cale de consecință, uneori anume când minorii sunt în stadiul de dezvoltare proprie, ultimii fiind influențați deseori de cercul de prieteni, care inevitabil socializează la școală, colegiu sau în cadrul unor grupuri din cartierele unde și nemijlocit locuiesc, sunt atrași la activități ieșite din limitele bunelor moravuri și deosebit de periculoase din punct de vedere al sănătății, și în special al consecințelor juridice care pot surveni, pe care fiind minori nu conștientizează pe deplin.

Aceasta ne spune și Guțul A. *„Copiii de 9-10 ani percep mai bine unele relații cauză-efect în comportamentul altor oameni, decât cei de 7-8 ani. Băieții de 9-10 ani își apreciază înalt deprinderile sociale"* [1. p. 95]. Spre regret, minorii la anumite vârste se lasă izolați față de membrii familiei sale și aleg o cale mai independentă

fără a se consulta cu aceștia privind activitățile sale diurne, alteori trezindu-se în situații de consumul ilegal de substanțe stupefiante, psihotrope sau cu efecte similar în rândul celor maturi.

Incriminarea de către legiuitor a infracțiunii prevăzute la art. 209 CP al RM, dispoziția acesteia fiind: „Atragerea minorilor la consumul ilegal de substanţe stupefiante, psihotrope şi/sau de alte substanţe cu efecte similare” a purces cu adoptarea de către legiuitorul moldav a CP al RM *in concreto* a Legii nr. 985 din 18.04.2002, publicată la 13.09.2002 în Monitorul Oficial, Nr. 128-129 art. 1012 [2, art. 209].

Până la etapa actuală, infracțiunea analizată a suferit o serie de modificări, în așa mod inițial dispoziția infracțiunii fiind intitulată astfel *„Atragerea minorilor la consumul ilegal de droguri, medicamente* şi *alte substanţe cu efect narcotizant”* [3].

Totuși, trebuie să menționăm că, punctul de pornire a istoricului infracțiunii cercetate îl regăsim încă în art. 224^2 CP al RSSM din 24.03.1961 [4] *„Atragerea minorilor la consumarea nemedicinală a medicamentelor* şi *a altor mijloace, cu efect narcotizant”* infracțiune introdusă conform informațiilor din aceeași sursă, prin așa zisul din Ucazul din 27.07.1987. Din acest conținut, se subînțelege că încă din perioada Uniunii Republicilor Sovietice și Socialiste, persista această problemă care nu se combate nici până în prezent.

Cu toate că subiectul dat are un areal de istorie de peste 64 de ani, spre suprinderea noastră, practica judiciară a RM ce vizează infracțiunea studiului nostru este la un nivel redus, consultând portalul național al instanțelor judecătorești, acestea fiind la un nivel moderat până în prezent. Totuși, le vom analiza pe fiecare în parte.

Astfel, într-o cauză recentă *Dosarul nr.1-4/2024* prin care a fost recunoscut vinovat *Cravcenco Constantin Norair* conform Sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Leova [5] privind comiterea infracțiunii prevăzute la art. 209 CP al RM. Astfel *„C. N. în perioada începând cu luna mai 2023 până la 24 iunie 2023, aflându-se la domiciliul său, i-a atras pe minorii *, a.n.* la consumul ilegal de substanţe stupefiante şi psihotrope, distribuindu-le şi punându-le la dispoziţie de mai multe ori minorilor droguri pentru consum.”* Sentința nominalizată a fost contestată cu apel, rezultatul căreia la momentul prezent încă nu există, în lipsa deciziei instanței ierarhic superioare.

În așa mod, la prezenta speță, latura obiectivă de comitere a infracțiunii acuzatorul de stat cât și instanța de judecată au considerat că inculpatul C.C. a atras pe minorii supra menționați prin distribuire și punere la dispoziție de multiple ori droguri. Acțiunile îndreptate până la comiterea faptei erau prin ceea că inculpatul oferea deseori domiciliul său, fiind și o speluncă pentru consumul de droguri, acesta chema minorii să bea ceai, le propunea și dulciuri. Totuși, până la final minorii s-au ales cu acea propunere de a consuma droguri, inculpatul conștientizând cu certitudine vârsta fragedă a minorilor.

În acest caz, survine întrebarea firească, este posibil să se săvârșească prin concurs real infracțiunea prevăzută la art. 209 CP al RM și cea de la art. 217^1 CP al RM prin distribuire? Răspunsul la această întrebare ne oferă instanța de judecată deoarece s-a constatat că inculpatul întâi a atras pe minori la consumul de droguri, oferindu-le prin distribuire și substanțele interzise, în cazul concret, prin *„confecţionarea artizanală a dispozitivelor speciale confecţionate din butelii de masă plastică, pentru consumul marihuanei prin fumat”* [7]. De aici rezultă clar că săvârșirea infracțiunii analizate s-a manifestat prin acea confecționare și oferire a dispozitivelor confecționate în mod artizanal destinate exclusiv pentru consumul de droguri.

Într-o altă cauză, *Dosarul nr. 1-111/2024* a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în care inculpatul Vutcariov Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 209 CP al RM, instanța de fond a constatat că ultimul a săvârșit infracțiunea în următoarele circumstanțe *„V. D., la data de 15 august 2021, aproximativ la ora 24:00, aflându-se la domiciliul său, cunoscând cu certitudine, că **, este minoră, folosindu-se de faptul că ultima a venit în ospeție cu prietenul său, urmărind scopul de a o atrage pe ** la consumul ilegal de droguri, având în mână o sticlă de masă plastică, modificată artizanal, cu conținutul de substanță psihotropă, i-a propus și i-a oferit ultimei să fumeze din acea sticlă,ofertă, pe care fata a acceptat-o”* [6]. În speță, instanța de fond a constatat că inculpatul, cunoscând cu certitudine vârsta fragedă a victimei, acesta fiind minor, a acționat cu intenția directă de a o atrage la consumul ilegal de substanțe psihotrope. Deși din sentința menționată nu este indicat clar, poate minora nu conștientiza că atunci când i-a fost propus să fumeze, dacă conținutul acelei țigări era doar cu frunze de tabac neinterzise de lege și care se comercializează la orice punct autorizat, sau poate totuși conștientiza că în conținutul acelei țigări, din start era cu frunze uscate de marijuana. Respectiv, putem să ne convingem prin acest exemplu

că la calificarea faptei nu contează dacă victima conștientizează că ultimei i se propune expres atragerea la consumul de substanțe interzise, ci este suficient simplul fapt ca acesteia să i se propună de a consuma, aparent, o țigară de orice tip, chiar dacă aceasta nu este conștientă de conținutul țigării.

Într-adevăr, din acest punct de vedere al specificului infracțiunea de *atragere a minorilor la consumul ilegal de substanţe stupefiante, psihotrope* şi*/sau de alte substanţe cu efecte similare*, la speță analizată, a fost comisă prin propunere, sau încercare având cu sine un instrument, o să ne reiterăm, modificat artizanal destinat consumului de droguri.

De asemenea, prezintă interes *Dosarul nr. 1ra-1382/2016,* care este definitiv și irevocabil, care a fost examinat de către CSJ, emis în data de 07 septembrie 2016 [8], prin care inculpatul Znacenie V. a fost învinuit despre comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 217 alin. (2) și 209 CP alin. (1) CP al RM. Astfel, prima instanță l-a recunoscut în comiterea infracțiunii la art. 217 alin. (2), iar pe capătul de acuzare a art. 209 alin. (1) CP al RM a fost achitat deoarece nu s-a constatat existenţa făptei infracţiunii. În această cauză, fapta infracțională a fost săvârșită conform rechizitoriului în felul următor *„având în mână o ţigară confecţionătă artizanal din ziar, cu conţinut de marijuană, apucându-l de braţ pe Fiodorov Valentin l-a impus pe ultimul să fumeze din această* ţigară" [9]. Sentința instanței de fond a Judecătoriei Cimișlia Sediul Central din 14 decembrie 2015 [10], a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat în partea condamnării inculpatului pe capătul de acuzare la art. 209 CP al RM. Curtea de Apel a emis o decizie prin care a fost stabilită componența infracțiunii și a celei de la art. 209 alin. (1) CP al RM, decizie care a fost menținută inclusiv și la CSJ. Cazul arată cum instanțele, în dependență de gradul ierarhic, au interpretări diferite asupra aceleiași infracțiuni. Prima instanță de fond, a considerat că simpla constrângere fizică, prin apucarea de braț, nu este suficientă pentru a fi în prezenta infracțiunii prevăzute la art. 209 CP al RM. Instanțele superioare, însă, au apreciat că există componența infracțiunii, chiar și în această formă minimală de constrângere.

În completarea analizei soluțiilor instanțelor judecătorești vom interveni și cu Dosarul nr.1re-52/2018, astfel conform Deciziei din 25 aprilie 2018 a CSJ [11] s-a respins recursul în anulare declarat de către inculpat. Astfel, conform Sentinței instanței de fond din 03 septembrie 2014 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, inculpații Scripnic Serghei împreună cu Stolearov Vitalii „împreună cu alte persoane, în luna noiembrie 2013*, aflându-se în or.(necunoscut), intenționat cunoscând cu certitudine despre vârsta minorei a lui X a.n. 14.05.2000, au atras-o la consumul ilegal de droguri – marihuana,,* [12]. Situația este cu atât mai gravă prin faptul că inculpații – Scripnic Serghei și Stolearov Vitalii – au acționat cu intenție directă, fiind conștienți de vârsta victimei (14 ani) și de vulnerabilitatea acesteia. Din analiza acestei spețe, se atestă un indice important, ce este compus prin faptul că inculpații – Scripnic Serghei și Stolearov Vitalii – au acționat cu intenție directă, fiind conștienți de vârsta victimei și de starea materială precară a ei. Desprindem ideea că pentru a menține un standard înalt de protecție a minorilor, se observă o nevoie tot mai acută de a corela aceste sentințe și Decizii cu politici de prevenție și educație pentru a evita astfel de situații criminogene.

Spre regret, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 nu am identificat-o pentru ca să putem veni cu o analiză de rigoare, precum și de a stabili care totuși au fost acțiunile premergătoare, cum a decurs acea atragere la consumul ilegal de substanțe psihotrope și/sau cu alte efecte similare.

Dosarul inculpatul Znacenie V. reflectă o situație de constrângere fizică minimă, unde constatăm, că practica judiciară a oscilat între lipsa și, deopotrivă de instanțele superioare, confirmarea componenței infracțiunii.

Cumulăm cele enumerate și venim cu o precizare că în speța cu inculpatul Vutcariov D., se demonstrează o situație mai gravă, întrucât implică și o metodă de atragere psihică prin oferirea marijuanei, ceea ce a determinat instanța să rețină direct vinovăția fără rezerve, chiar dacă acea atragere la comiterea infracțiunii a avut loc prim simpla propunere de consum a unui tip de drog.

Sintetizând cele enumerate, suntem de acord cu următoarele concluzii: că prin *„atragere"* se înțelege întreprinderea oricăror acțiuni intenționate însoțite de violență, limitarea libertății, tortură sau batjocoră la adresa persoanei, precum și înduplecare, propuneri, sfaturi și alte acțiuni, toate urmând scopul de a-i provoca persoanei respective dorința de a consuma substanțe narcotice.

Concluzionând, în dreptul penal art. 209 CP RM este o normă cu funcție de protecție sporită a minorilor, iar în acest caz, atingerea adusă interesului superior al copilului este accentuată prin faptul că acțiunile

au fost comise într-un mediu aparent sigur – domiciliile inculpaților – și într-o manieră repetată, ceea ce contribuie la normalizarea comportamentului ilegal în percepția minorilor implicați.

În același timp, hotărârile analizate, scot în evidență rolul CSJ în uniformizarea practicii judiciare și în conturarea unei jurisprudențe care să sancționeze ferm orice formă de violență sau presiune legată de consumul ilicit de droguri și sau alte substanțe cu efecte similare.

Evoluția acestor cauze supuse analizei, ne demonstrează o tendință directă a jurisprudenței punitive, instanțele tratează cu o severitate crescândă cazurile în care victima este minoră, iar gravitatea este accentuată atunci când atragerea la consumul de droguri nu este un act singular, ci o activitate repetată și conștient organizată, fapt menționat în *Dosarul nr. 1-4/2024* analizat, unde inculpatul nu s-a limitat la un singur act, ci a desfășurat o activitate repetată, sistematică, pe o perioadă de mai bine de o lună, prin care a atras mai mulți minori la consumul de droguri, punându-le de mai multe ori la dispoziție substanțe stupefiante și psihotrope. Din perspectivă doctrinară, faptele prevăzute la art. 209 CP al RM necesită o intervenție penală dură sub aspectul răspunderii acestia, pentru a proteja eficient minorii și a preveni fenomenul înrădăcinării consumului de substanțe psihotrope în rândul tinerilor. Totuși, cu toate că aparent instanțele califică în mod divers, ținând cont de modalitățile faptice a infracțiunei analizate, alte instanțe de fond deopotrivă constată lipsa componenței, vedem exemplul în cauza *Dosarul nr. 1ra-1382/2016.*

Referințe bibliografice:

1. GUȚUL, Aliona. Particularitățile dezvoltării inteligenței sociale la copiii de vârstă școlară mica. In: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective*, Ed. 1, 21 octombrie 2022, Bălți. Bălți, Republica Moldova: CEP UPS „I.Creangă”, 2022, pp. 93-98. ISBN (pdf) 978-9975-50-295-5(PDF).
2. Codul penal al Republicii Moldova. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2002, nr.128-129.
3. *Ibidem.*
4. Codul Penal al RSSM din 24.03.1961 Veştile R.S.S.M., 1961, nr. 10, art. 41 (abrogate prin 12.06.2003 Legea R. Moldova nr. 1160-XV din 21.06.2002).
5. Sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Leova, dosar nr.1-4/2024 https://jhn.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/96ee10da-f4ba-42e4-adec-269025221290 (vizitat 06.04.2025).
6. Sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, dosar nr. 1-111/2024 https://jhn.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/f64c65ab-9d72-42aa-a07e-3661ec093960 (vizitat 17.04.2025).
7. *Ibidem.*
8. Decizia Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016, Dosarul nr. 1ra-1382/2016 https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=7157 (vizitat 06.09.2025).
9. *Ibidem.*
10. Sentința Judecătoriei Cimișlia Sediul Central din 14 decembrie 2015, dosar nr. 194/15 https://jcm.instante.justice.md/pigd_integration/pdf/ZDM1NTlmMDEtNjFhMi1lNTExLWExYWItMDA1MDU2YTVkMTU0 (vizitat 08.09.2025).
11. Decizia Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2018, Dosarul nr.1re-52/2018, https://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=10813 (vizitat 09.09.2025).
12. Sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași dosar nr. Dosarul nr. 1120/2014 https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/0AF4D590-4237-E411-8E3E-005056A5D154 (vizitat 09.09.2025).

Date despre autori:
Petru VÎRLAN, doctorand, lector universitar, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova.
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9416-1427
E-mail: petru.virlan@usm.md

Florin ZAGAICAN, doctorand, asistent universitar, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova.
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2894-587X
E-mail: zagaican.f@gmail.com

Prezentat: 10.09.2025